

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	WICE: Tekoälyavusteinen kiertotalouden palvelumuotoilu matkailu- ja ravintola-alalla
Hakemusnumero	404014
Hakijan virallinen nimi	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	2 Hiilineutraali Suomi
Erityistavoite	2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen
Alkamispäivämäärä	1.9.2024
Päätymispäivämäärä	31.5.2027

Valintakokouksen päivämäärä	Uudenmaan maakunnanyhteistyöryhmän sihteeristö 5.6.2024
-----------------------------	--

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Perinteiseen lineaariseen talousmalliin nojaavat tuottamisen ja kuluttamisen tavat ja mekanismit on viime aikoina kyseenalaistettu yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa keskustelussa. Nykymalliin perustuva ajatus kertaalleen käytetyn tuotteen hävittämisestä ei ole kestävää ympäristön kantokyvyn kannalta. Raaka-aineet, materiaalit ja tuotteet tulisi sen sijaan saada pysymään mahdollisimman kauan käytössä siten, että niiden arvo säilyy tuotteen tai materiaalin koko elinkaaren ajan.

Perinteiseen talousmalliin nojaavat yritykset ovat haastavassa tilanteessa, koska kiertotalouden mukaiset liiketoimintamallit ovat yleistyneet viime vuosina hyvinkin nopeasti. Niihin mahdollisimman varhain siirtyneet tai uudet kiertotalouden logiikalla toimivat yritykset ovat etulyöntiasemassa suuressa murroksessa.

Kiertotalouden kansallinen ja EU-regulaatio, liiketoimintaympäristöstä ja sidosryhmistä kumpuava paine edistää kiertotaloutta (esim. kumppaniyhteistyö) sekä asiakkaiden aiempaa vastuullisempi arvomaailma aiheuttavat lisäpainetta yrityksille sekä kannustavat vihreään siirtymään. Erityisen haastavaa kiertotalouteen siirtyminen on matkailu- ja ravintola-alalla. Nämä alat ovat lähtökohtaisesti sellaisia, joilla kulutetaan runsaasti neitseellisiä raaka-aineita ja tuotetaan suuria hiilijalanjälkiä.

Matkailu- ja ravintola-alan yrityksissä panostus kiertotalouteen voidaan nähdä isona riskinä, koska yritykset kärsivät nykyisestä taloustilanteesta, joka voi potentiaalisesti huonontua lähivuosina. Satsaamista kiertotalouden mukaisten palvelujen kehittämiseen ei tällaisessa tilanteessa välttämättä nähdä oikea-aikaisena toimenpiteenä. Lisäksi alan pk-yrityksissä ei ole välttämättä osaamista, aikaa ja rahaa kiertotalouden logiikan mukaisten palvelujen toteuttamiseen. Pk-yritysten haasteet liittyvät Suomen heikentyneeseen taloustilanteeseen ja ihmisten muuttuneisiin kulutustottumuksiin eivätkä ne välttämättä kannusta satsaamaan niukkoja resursseja kiertotalouden kehittämiseen.

Hankkeessa autetaan matkailu- ja ravintola-alan pk-yrityksiä odotetussa vihreässä siirtymässä tarjoamalla mahdollisuus osallistua kiertotalouden mukaisten palvelujen ja niiden taustaprosessien kehittämiseen. Tavoitteena on poistaa pk-yritysten arvoketjujen tehottomuuksia sekä hyödyntää liiketoiminnan käyttämättömiä mahdollisuuksia hyödyntämällä kehittämisessä dataa ja tekoälyä.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa dataa ja tekoälyä hyödyntävä kiertotalouden työkalupakki matkailu- ja ravintola-alan pk-yritysten kiertotalouden palvelumuotoiluun. Lisäksi tavoitteena on suunnitella matkailu- ja ravintola-alan pk-yrityksille resurssiviisaita digitaalisia ja monikanavaisia palveluja hyödyntäen älykästä työkalupakkia suunnittelutyössä. Älykkään työkalupakin avulla kehittämisestä tehdään kustannustehokkaampaa.

Hankkeen tuloksena syntyy matkailu- ja ravintola-alan pk-yritysten kiertotaloutta edistäviä palveluja, palvelujen elementtejä sekä palvelujen taustaprosesseja. Lisäksi tuloksena syntyy AI-työkalupakki, jota voidaan hyödyntää yrityksissä kiertotalouden ratkaisujen palvelumuotoilussa sekä koulutusorganisaatioissa, joissa tehdään kiertotalouden kehittämistä osana koulutusta yritysysteistyössä.

Lyhyellä aikavälillä osallistuneet pk-yritykset saavat työkaluja kiertotalouden edistämiseen omassa liiketoiminnassa ja pääsevät oppimaan palvelumuotoilusta älykkään työkalupakin avustuksella. Pitkällä aikavälillä hankkeen tulokset madaltavat kohderyhmään kuuluvien matkailu- ja ravintola-alan pk-yritysten kynnystä kehittää kiertotalouden mukaisia palveluja.

Hankkeen tulosten levittäminen tapahtuu erilaisissa työpajoissa, webinaareissa ja seminaareissa sekä tuottamalla aiheesta videoita, blogitekstejä, ammattiartikkeleja sekä tutkimusjulkaisuja.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus kohdentuu Uudellemaalle.

Hakemuksesta on pyydetty asiantuntijalausunto Uudenmaan liiton substanssiasiantuntijalta.

Tuen lisäksi hakija on osoittanut omarahoitusosuutta.

Kustannusarvio ja rahoitusuunnitelma

Rahoituksen yhteenveto	Haettava EU- ja valtion rahoitus (€)	%	Rahoitus yhteensä (€)
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy	281 983	70	402 832
Haettu Uudenmaan kehiksestä	281 983		

Rahoittajan arvio hakemuksesta

Hakemus täyttää yleiset valintaperusteet, on alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja erityistavoitteen 2.3 mukainen.

Hakemus ei menestynyt hakemusten välisessä vertailussa.

Hankkeessa tuetaan matkailu- ja ravintola-alan pk-yrityksiä siirtymisessä kohti kiertotaloutta tarjoamalla mahdollisuus osallistua kiertotalouden mukaisten palvelujen ja niiden taustaprosessien kehittämiseen. Tavoitteena on ratkaista pk-yritysten arvoketjujen tehottomuuksia ja hyödyntää liiketoiminnan käyttämättömiä mahdollisuuksia käyttämällä kehittämisessä dataa ja tekoälyä. Arvioinnissa kuitenkin

katsottiin, että toimenpiteet jäävät vielä liian epämääräiselle tasolle, eikä näin ollen voida varmistua syntykö todella suunniteltuja tuloksia.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Yleisten valintakriteerien täytyminen arvioitu kokouksessa 9.4.2024.

Hakemuksen arviointi ja pisteytys on tehty Uudenmaan liiton hakemusten arviointikokouksessa 11.4.2024.

Hakemus täyttää yleiset valintakriteerit. Hakemus ei menestynyt erityisten ja tälle haulle asetettujen alueellisten valintakriteerien mukaisessa vertailussa.

Hakemuksen pisteet yhteensä 25,0/47. Hakemuksen pisteet jäi alle hakuilmoituksessa asetetun minimipisterajan (vähintään 60 % kokonaispisteistä).

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei

Lisätietoa:

Hanna Laaksonen
Uudenmaan liitto